

BOSNA A HERCEGOVINA

město Mostar – rozkládá se po obou březích řeky Neretvy. Symbolem města je starý turecký most.

rozloha: 51 200 km² hlavní město: Sarajevo
 počet obyvatel: 3,8 mil. měna: euro
 úřední jazyk: bosenština, chorvatština, srbština státní zřízení: republika

Stát **Bosna a Hercegovina** dostal název podle dvou zemí sloučených do federativní republiky. Země má přístup k Jaderskému moři jen krátkým pruhem pobřeží. Území státu je převážně **hornaté**. Hospodářství a dopravní síť země byly poškozeny válkou v 90. letech 20. století. V nížinách se pěstuje teplomilné **ovoce, zelenina a tabák**. Bohatá **ložiska nerostných surovin** (zejména rud) zpracovává průmysl, který se ve válkou poškozené zemi postupně obnovuje.

V dnešním hlavním městě Bosny a Hercegoviny Sarajevu byl v roce 1914 spáchán zločin, který se stal záminkou pro rozpoutání 1. světové války. Jak nazýváme tuto tragickou událost a kdo byly její oběti?

D
 Z Bosna a Hercegovina je **mnohonárodnostní země**. Nejpočetnější národ jsou **Bosňané**, kteří vyznávají **islám**, dále **Srbové**, jež se hlásí k **pravoslavné církvi**, a **Chorvaté**, kteří jsou **katolíky**. Při rozpadu Jugoslávie se země ocitla v občanské válce. Na dodržování míru zde stále dohlížejí vojska OSN, včetně vojáků z České republiky.

4 Srovnejte polohu Bosny a Hercegoviny a Srbska a vysvětlete, jaký význam má pro hospodářství země přístup k Jaderskému moři.

ČERNÁ HORA

Budva – černohorské rekreační středisko

rozloha: 13 800 km² hlavní město: Podgorica
 počet obyvatel: 620 tis. měna: euro
 úřední jazyk: černohorština státní zřízení: republika

Černá Hora je malý, převážně **hornatý stát**. Budoucnost v zemi má díky neporušené přírodě chráněné v národních parcích (např. NP Durmitor) a poloze u Jaderského moře **cestovní ruch**.

5 1. Se kterými zeměmi Černá Hora sousedí? 2. Na hranici kterých států leží Skadarské jezero (největší na Balkáně)?

Zjistěte, ve kterém roce stát Černá Hora vznikl.

hornatý stát: *anglicky* – **mountainous state** ['mauntinəs ,steit]
německy – **der Bergstaat**

sarajevský atentát: Dějepis 8, str. 101

ALBÁNIE

vojenský obranný bunker – v Albánii je nejvyšší počet vojenských obranných bunkerů v poměru k počtu obyvatel na světě. Na jeden bunker zde připadají tři obyvatelé.

rozloha: 28 700 km² hlavní město: Tirana
 počet obyvatel: 3,2 mil. měna: albánský lek
 úřední jazyk: albánština státní zřízení: republika

Albánie je malá země při **Jaderském moři**. Až do 90. let 20. století byla v izolaci vůči zbytku světa, což zapříčinilo velký úpadek celého hospodářství. Stát má **nejnižší životní úroveň v Evropě**. Obyvatelé se věnují převážně **zemědělství**. Chovají **ovce a kozy**, pěstují teplomilné plodiny – **tabák, vinnou révu, zeleninu a ovoce**. Průmysl je málo rozvinutý. Obyvatelé vyznávají **islám**.

Z Státním jazykem je albánština. V rámci indoevropské jazykové rodiny není albánština zařazena k žádné jazykové skupině, protože nemá jazykovou podobnost s žádnou řečí světa.

5 Jak se jmenoval zakladatel islámu? Jak se nazývají vyznavači tohoto náboženství a jak se jmenuje jejich posvátná kniha? Na kterém světadílu se nacházejí islámské státy? Jmenujte některé.

Z Jako obrana proti případnému napadení Albánie zde byly koncem 60. let a v 70. letech 20. století vybudovány statisíce obranných vojenských bunkerů. Najdeme je na plážích, v horských oblastech, městech, parcích, a dokonce i na hřbitovech.

SRBSKO

Bělehrad – pravoslavný chrám sv. Sávy

rozloha: 77 500 km² hlavní město: Bělehrad
 počet obyvatel: 7,2 mil. měna: srbský dinár
 úřední jazyk: srbština státní zřízení: republika

Srbsko je **vnitrozemský stát**. Zemědělství je rozvinuté zejména v nížinách na severu země a podél řeky **Dunaj** a **Sáva**. Většina obyvatel vyznává **pravoslaví**. Průmysl je poměrně **rozvinutý**, především **textilní a chemický**.

Z V roce 2008 vyhlásila samostatnost bývalá srbská autonomní oblast **Kosovo**. V roce 2013 uzavřelo Srbsko s Kosovem dohodu o normalizaci vztahů.

6 Srovnejte rozlohu a počet obyvatel Srbska, Slovinska, Chorvatska, Makedonie, Černé Hory a Bosny a Hercegoviny.

řeka Sáva

životní úroveň: *anglicky* – **living standard** ['liviŋ ,stændəd]
německy – **das Lebensniveau**

vznik samostatného Srbska: Dějepis 8, str. 67
 vyhlášení 1. světové války Srbsku: Dějepis 8, str. 101